

ZÁRÓDOLGOZAT

MIKOLICS KLAUDIA
Mezőgazdasági mérnök FoszK

Kaposvár
2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Mezőgazdasági mérnök Foszok

**Holstein-fríz tehenészeti telep termelési eredményeinek és
technológiájának bemutatása**

Belső konzulens: **Prof. Dr. Holló István**
Professzor emeritus

Készítette: **Mikolics Klaudia**
G9AS31
nappali tagozat

Intézet/Tanszék: Állattenyésztési Tudományok
Intézet

Kaposvár, 2023

A ZÁRÓDOLGOZAT/SZAKDOLGOZAT/DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: Holstein-fríz tehenészeti telep termelési eredményeinek és technológiájának bemutatása

A dolgozatot készítő hallgató neve: Mikolics Klaudia

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése: **Mezőgazdasági Foszok, Nappali tagozat**

Tanszék/Intézet megnevezése: **Állattenyésztési Tudományok Intézet**

Belső témavezető: **Prof. Dr. Holló István, Professzor emeritus**

A tej és a tejtermékek iránti nagyobb érdeklődés miatt szükségessé vált a szarvasmarhafajták tejtermelő képességének egyoldalú növelése. A korábbi kettős hasznosítású fajták vagy helyi fajták szelekciójával kifejezetten tejtermelésre kitenyésztett fajtákat hoztak létre. A tejhasznosítású fajták közül a legelterjedtebb a holstein-fríz fajta, amely hazánkban is a tejtermelő gazdaságok alapfajtája.

Jelen dolgozat keretében a Komárom-Esztergom megyében található Mocsai Búzakalász Szövetkezet holstein-fríz tehenészeti telep technológiájának és termelési eredményeinek bemutatását tűztem ki célul. Az import, holland genetikájú állomány 100%-os holstein-fríz vérhányaddal rendelkezik. Átlagosan 450 tehénnel rendelkezik a telep, amiből körülbelül 400 állatot fejnek. Saját vizsgálataim a következők elemzésére terjedt ki: a szarvasmarha állomány létszámalakulása a telepen, a termékenyítések vizsgálata, a termékenyítési index és a szerviz periódus alakulása, a 305 napos standard laktációs tejtermelés, valamint a selejtezési arány alakulása, főbb selejtezési okok. A vizsgálat 2011 és 2020 közötti időszakot foglalta magában. Az adatokat a telepen működő számítógépes telepírányítási rendszerből gyűjtöttem ki.

Vizsgálati eredményeim alapján megállapítottam, hogy a vizsgált 10 év alatt a tehénlétszám folyamatosan növekedett, a 2020 évi létszám mintegy 150 egyeddel nagyobb mint a 2010 évi. Hasonló tendencia mutatkozott az üszőlétszám tekintetében is, ami a tehénutánpótlás biztosításán túlmenően vemhes üsző értékesítést is lehetővé tett. Az átlag laktációs tejtermelés is folyamatosan emelkedett, a 2011 évi 10 337 kg-ról 2020 évben 12 443 kg-ra nőtt, amivel a holstein-fríz telepek laktációs tejtermelése alapján felállított országos rangsorban 11. helyen szerepel a telep. A tejösszetétel tekintetében viszont a 10 év alatt -kisebb eltérésektől eltekintve- nem történt érdemi változás, a tejszírtartalom 3,5 %, a tejfehérjetartalom 3,2% körül alakult.

A telep reprodukciós állapotát mutató termékenyítési index és szerviz periódus kedvezően változott a vizsgált időszakban. A tehén index 2011-ben 4,93-ról 2020-ra 3,65 –re, az üsző index pedig 2,99-ről 2,15-re csökkent. A szervizperiódus is folyamatosan csökkent, 184 napról 128 napra. A tehénselejtezés 30-34% volt az egyes években, a vezető selejtezési ok a meddőség és a tőgybetegség.